

Peilstok realisatie bezuinigingen

Onderstaand wordt een toelichting gegeven op de voorgenomen bezuinigingen die mogelijk niet, niet op het voorgestelde moment of niet volledig gerealiseerd worden.

Gerealiseerd

Per april 2025 zijn 12 voorstellen inmiddels geëffectueerd. Deze zijn in onderstaande tabel opgenomen. Het leidt tot een besparing van € 1.101.000 in 2026 e.v.

Nr.	Maatregelen 2025-2028	2025	2026	2027	2028
1	Rehabilitatie wegen budget verlagen	75.000	75.000	75.000	75.000
3	Parkeerheffingen	50.000	50.000	50.000	50.000
4	Openbaar groen	40.000	50.000	50.000	50.000
6	Was- en strijk service	115.000	140.000	140.000	140.000
7	Beëindigen collectieve zorgverzekering	100.000	100.000	100.000	100.000
10	Verschuiven WMO vervoer Avan naar Plusbus	25.000	25.000	25.000	25.000
11	Lagere storting egalisatiereserve Buig	50.000	50.000	50.000	50.000
15	Module WgSW MGR	128.000	128.000	128.000	128.000
18	Verlagen budget toeristische subsidies en stimuleringsbijdragen	25.000	25.000	25.000	25.000
21	Inzet AR	pm			
22	Representatie en promotie budget verlagen	10.000	10.000	10.000	10.000
26	Verlagen frictiebudget	75.000	75.000	75.000	75.000
27	OZB met 10% verhogen	240.000	240.000	240.000	240.000
28	Volume toename OZB	50.000	50.000	50.000	50.000
29	Dividend	83.000	83.000	83.000	83.000
	Totaal	1.066.000	1.101.000	1.101.000	1.101.000

Voor alle voorstellen die de status gerealiseerd hebben, geldt dat in de begroting 2025 het budget conform het voorstel is aangepast. Dan geldt nog steeds, zoals gebruikelijk bij de begroting, dat de realisatie afgewacht moet worden. Op basis van de informatie die we nu hebben is geen aanleiding te verwachten dat de ramingen niet gerealiseerd worden.

Ten aanzien van de was- en strijkservice wordt een kanttekening gemaakt. Op basis van de indicaties lijkt de nieuwe aanpak succesvol. Desondanks is het nog onzeker of de besparing uiteindelijk volledig wordt gerealiseerd. Dit voorbehoud wordt ingegeven doordat meerdere cliënten op de wachtlijst staan voor zorg. Bij de aanbieders was onvoldoende capaciteit beschikbaar om deze te verlenen. Het risico bestaat dat de mensen van de wachtlijst doorschuiven naar de zorgverlening en daardoor de kosten niet of minder afnemen.

Ten aanzien van Openbaar groen kan nog worden gemeld dat bij de Kadernota aanvraag van 2025 abusievelijk geen rekening was gehouden met het feit dat het budget groen met ingang van 2025 al met € 50.000 werd verlaagd. De opgave tot minder uitgaven is daarom niet € 50.000 structureel, maar € 100.000 structureel. Het college heeft een maatregelenpakket vastgesteld op 7 april 2025. Dit pakket bestaat uit efficiencymaatregelen en het verlagen van het onderhoudsniveau zonder aan kapitaalvernietiging te doen.

In bovenstaande tabel is ook de inzet AR opgenomen. Deze is voor de volledigheid opgenomen. Tot op dit moment is deze mogelijkheid nog niet benut.

Bijstellingen/heroverweging

Op basis van inventarisatie kan worden vastgesteld dat voor twee maatregelen geldt dat deze niet of niet volledig in 2026 gerealiseerd kunnen worden. Voor de voorstellen geldt dat in de Kadernota 2026 voorstellen worden gedaan. De toelichtingen zijn afkomstig uit de Kadernota 2026.

Nr.	Maatregelen 2025-2028	2025	2026	2027	2028
2	Uitbreiden betaald parkeren		158.800	236.800	236.800
30	Nullijn subsidies	35.000	35.000	35.000	35.000
	Totaal	35.000	193.800	271.800	271.800

Uitbreiden betaald parkeren

Op 7 november 2024 heeft de gemeenteraad de Programmabegroting 2025-2028 vastgesteld. Daarin staat het volgende bezuinigingsvoorstel opgenomen: uitbreiden betaald parkeren (nr. 2). Invoering van deze maatregel stond gepland per 1 juli 2025.

Tevens heeft de gemeenteraad op 7 november 2024 de motie ‘betaald parkeren’ aangenomen, waarin het college wordt opgeroepen om:

1. te onderzoeken of het financieel mogelijk is of wordt om de beoogde uitbreiding van betaald parkeren een of meerdere kalenderjaren uit te stellen;
2. een mogelijke oplossing voor het einde van 2024 met de Raad te delen.

Aan deze motie is voldaan middels het raadsbesluit 'Septembercirculaire 2024' van 19 december 2024 waarin besloten is om:

- Instemmen met het voorstel om in afwachting van het nader onderzoek in 2025 naar betaald parkeren, de maatregel uitbreiden betaald parkeren uit te stellen en te streven naar invoering betaald parkeren in 2026.

Hiermee is de beoogde bezuiniging opgeschoven naar 01-01-2026.

Vanwege capaciteitsgebrek en prioriteringen, is het niet haalbaar gebleken de werkzaamheden ten behoeve van deze bezuinigingsmaatregel (tijdig en zorgvuldig) op te starten. Gestreefd wordt naar een invoering per 01-01-2027, waarvoor de voorbereidingen eind 2025 worden opgestart.

Gevolg is dat de beoogde bezuiniging (opnieuw) opgeschoven wordt met 1 jaar (naar 01-01-2027). Ten behoeve van de realisatie van deze bezuinigingsmaatregel wordt ingeschat dat een eenmalige investering van circa € 50.000 is benodigd. Dit is exclusief de eerder in de begroting meegenomen kosten voor het digitaliseren van het parkeervergunningensysteem (voorwaarde). Hiervoor is een apart voorstel voor de kadernota uitgewerkt. Middels deze bijstelling wordt derhalve een projectkrediet gevraagd van € 50.000 voor het project 'uitbreiden betaald parkeren' in 2026 (exclusief de benodigde digitalisering van het parkeervergunningensysteem).

Nullijn subsidies

Als bezuinigingsmaatregel wordt de nullijn op subsidies toegepast. Beoogd werd om hiermee jaarlijks € 35.000 te bezuinigen. Dit bedrag wordt niet gehaald. Ook de komende jaren niet. Bij een aantal subsidies gaat het om feitelijk uitbesteed werk, met name bij het Sociaal Domein (denk bijv. aan Caleidoz). Bij dergelijke subsidies kan de nullijn niet worden toegepast. De totale mogelijkheden voor deze bezuinigingsmaatregelen komt neer op een bedrag van € 22.500. Verzoek om het bedrag van € 35.000 aan te passen naar € 22.500.

In uitvoering

In onderstaande tabel zijn de voorstellen opgenomen die in uitvoering zijn. De voorstellen worden navolgend kort toegelicht. Op basis van de huidige inzichten stellen we vast:

- dat nieuwbouw sporthal grote invloed kan hebben op realiseren bezuiniging
- de kostendekkendheid van de leges en heffing mogelijkheden biedt om de opbrengsten te verhogen. Hieraan moet verdere uitwerking worden gegeven.
- de besparing op de kosten van de wethouders aan het volgende college is en nu dus niet gerealiseerd gaat worden.

Nr.	Maatregelen 2025-2028	2025	2026	2027	2028
5	Sluiten / beperken subsidie sporthal Beumerskamp / zwembad	0	200.000	250.000	250.000
8	Herijking overige minimaregelingen	50.000	50.000	50.000	50.000
9	Samenredzaamheid leerlingenvervoer	15.000	30.000	30.000	30.000
12	Vermindering applicaties zorg		50.000	50.000	50.000
13	WMO geïndiceerde zorg (per saldo) m.n. ambulante begeleiding	50.000	100.000	100.000	100.000
14	Invoeren hervormingsafgenda Jeugd (per saldo)	170.000	360.000	360.000	360.000
16	Jeugdteam	50.000	50.000	50.000	50.000
17	Verlagen budget mantelzorgcompliment	17.500	17.500	17.500	17.500
19	Afstoten stadhuis		315.000	315.000	315.000
20	Besparen op formatie	280.000	280.000	280.000	280.000
23	Automatisering	50.000	50.000	50.000	50.000
24	Schrappen 0,5 Fte wethouders volgende zittingsperiode		25.000	50.000	50.000
25	Groene Metropool	50.000	50.000	50.000	50.000
31	Kosten projectleiders doorbelasten aan de investeringskredieten	100.000	100.000	100.000	100.000
32	Kostentoerekening en kostendeckendheid leges en heffingen	pm	pm	pm	pm
	Totaal	832.500	1.677.500	1.752.500	1.752.500

Voor de voorstellen herijking minimaregelingen, vermindering applicaties zorg, WMO-geïndiceerd zorg m.n. ambulante zorg, invoeren hervormingsagenda jeugd, jeugdteam, verlagen mantelzorgcompliment en groene metropool geldt, dat ze in uitvoering zijn. De verwachting is dat deze normaal gesproken gerealiseerd gaan worden in 2026. Deze worden navolgend verder niet toegelicht. Dat geldt ook voor het verminderen van het aantal fte wethouders, omdat dit aan het nieuwe college is. Voor het voorstel automatisering worden nog aanvullende maatregelen gezocht om te komen tot de volledige bezuiniging.

Onzekerheden / risico's

In de bezuinigingen is een voorstel opgenomen dat beoogt € 250.000 te besparen op de sportaccommodaties. Het gaat hierbij concreet om het zwembad, de (nieuw te bouwen) sporthal en de gymzaal Wilgenstraat. In het najaar wordt duidelijk wat de nieuwbouw

van de sporthal gaat kosten. Het zwembad is geïnformeerd dat de subsidie met ingang van 2026 met € 130.000 wordt verlaagd. Op dit moment heeft het zwembad bestuur nog geen invulling gegeven aan de wijze waarop deze besparing gerealiseerd dient te worden. Als de kosten voor de sporthal hoger uitvallen dan oorspronkelijk geraamd heeft dit gevolgen voor de realisatie van de bezuinigingen op sportaccommodaties

Zelfredzaamheid leerlingenvervoer

Op dit moment hebben de diverse maatregelen nog niet geleid tot de beoogde besparing. Door aanpassingen in de uitvoering van de maatregelen wordt verwachting dit alsnog te bereiken met ingang van het schooljaar 2025-2026. Voor 2025 is de besparing gerealiseerd binnen het totaal van de vervoersbudgetten.

Verkoop stadhuis

Eind juni komt er enig zicht op de (mogelijke) (gedeeltelijke) verkoop van het stadhuis. Tot dat moment is er onzekerheid.

Besparen op formatie

Op dit moment is de bezuiniging op € 90.000 na gerealiseerd. De verwachting is dat deze ook in 2026 gerealiseerd gaat worden. De keuzemogelijkheden worden duidelijk op het moment dat de keuze voor de herindelingspartner is gemaakt. Het wordt gekoppeld aan het tempo van de fusie.

Kosten projectleiders doorbelasten aan investeringskredieten

De maatregel heeft een risico in zich. Immers indien er geen projecten zijn, dan kunnen de uren ook niet worden weggeschreven. Het huidige inzicht is dat de maatregel leidt tot het beoogde effect.

Nog nader uit te werken

Kostendekkendheid heffingen en leges

De kostendekkendheid van heffingen en leges is nu pm geraamd. Op basis van het uitgangspunten 100% kostendekkendheid en rekening houdend met wet- en regelgeving is een indicatie te geven van het voordeel dat hierdoor kan ontstaan in de algemene middelen. Op basis van de raming in de begroting 2025 zou verhoging van de leges voor algemene dienstverlening en leges leefomgeving/omgevingsvergunning indicatief een hoger opbrengst van € 223.100 genereren. Vanzelfsprekend dient de politieke afweging nog wel gemaakt te worden of het ook wenselijk is de lasten te verhogen. Daarnaast geldt dat bijv. grafrechten en marktgelden in de praktijk nauwelijks kostendekkend gerealiseerd kunnen worden. Leges dienstverlening (reisdocumenten, rijbewijs, e.d) zijn gemaximeerd doordat ze door het rijk worden bepaald.

Kostendeckings%		R2023	B2024	B2025	Ruimte
Rioolheffing			100%	100%	-
Afvalstoffenheffing			100%	100%	-
Leges alg. dienstverl	hst 1	28%	20%	21%	123.663
Leges leefomg/omg verg	hst 2	44%	75%	72%	99.437
Leges dienstverlening	hst 3	18%	10%	20%	32.939
Lijksbezorgingsrechten		55%	55%	59%	32.075
Markgeld		35%	19%	23%	4.488
Parkeertoezicht			61%		-
Reële ruimte					223.100

Naast de kostendeckendheid is het nuttig te kijken naar de wijze waarop de ramingen in de begroting tot stand komen. In onderstaande tabel zijn de realisatie 2024 en de begroting 2024 en begroting 2025 naast elkaar gezet. Hier is te zien dat de realisatie 2024 aanzienlijk hogere ligt dan de raming 2024. In hoeverre de realisatie 2024 structureel is, is onderwerp van onderzoek. In de begroting 2025 liggen de ramingen meer in lijn met de begroting 2024 dan de realisatie 2024.

Totaal baten	R2023	B2024	R2024	B2025	2025 vs B2024
Rioolheffing		1.301.883	1.119.134	1.411.220	8%
Afvalstoffenheffing		1.623.704	1.769.483	1.758.344	8%
Leges alg. dienstverl	147.587	139.917	266.096	156.535	12%
Leges leefomg/omg verg	250.974	355.079	457.039	355.133	0%
Leges dienstverlening	41.382	21.174	63.616	41.174	94%
Lijksbezorgingsrechten	73.626	75.781	67.648	78.231	3%
Markgeld	4.614	4.557	3.679	5.828	28%
Parkeerztoezicht		53.365			
Totaal		516.170	786.751	552.842	